

Το εργαστήριο που οργάνωσε το INSULEUR υπογράμμισε τον κρίσιμο ρόλο της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής για τον μετριασμό και την προσαρμογή της κλιματικής αλλαγής στις οικονομίες των νησιών της ΕΕ

Βρυξέλλες, 4 Απριλίου 2025 — Την ίδια ημέρα με τη Γενική του Συνέλευση, το Δίκτυο των Νησιωτικών Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (INSULEUR) διοργάνωσε υβριδικό εργαστήριο με τίτλο «Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις νησιωτικές οικονομίες: Πώς η πολιτική συνοχής της ΕΕ μπορεί να στηρίξει την ανθεκτικότητα και την προσαρμογή». Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) στις Βρυξέλλες, σε συνεργασία με την ΕΟΚΕ και με τη συνεργασία της Επιτροπής των Νήσων CPMR και της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Μικρών Νήσων (ESIN).

Το εργαστήριο άνοιξε με χαιρετισμό από τον κ. Γιάννη Ρούσσο, νεοεκλεγέντα Πρόεδρο του INSULEUR, ο οποίος τόνισε την επείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης των μοναδικών τρωτών σημείων των νησιών της ΕΕ έναντι της κλιματικής αλλαγής. Επισημαίνοντας τον ζωτικό ρόλο της πολιτικής συνοχής της ΕΕ στη στήριξη της προσαρμογής και της ανθεκτικότητας των νησιών, ο κ. Ρούσσος ζήτησε την καλύτερη εκπροσώπηση των νησιών στις διαβουλεύσεις πολιτικής και την ανάγκη για ειδικά εργαλεία για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητάς τους. Εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του προς την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ), τον Έλληνα Υφυπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Στέφανο Γκίκα και τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου κ. Μανώλη Κουτουλάκη για τη διαρκή υποστήριξή τους.

Στο εργαστήριο συμμετείχαν εμπειρογνώμονες, υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και ενδιαφερόμενα μέρη με σκοπό να εμβαθύνουν στα πιεστικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν τα νησιά της ΕΕ και να συζητήσουν στρατηγικές για τη διασφάλιση της επαρκούς εκπροσώπησης και στήριξης των εν λόγω νησιωτικών περιφερειών στις μελλοντικές πολιτικές της ΕΕ. Το εργαστήριο υπογράμμισε επίσης τις επείγουσες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νησιωτικές κοινότητες λόγω της κλιματικής αλλαγής — ιδίως τις αυξανόμενες απειλές για βασικούς τομείς όπως ο τουρισμός, οι μεταφορές και η ενέργεια. Οι ομιλητές συζήτησαν τρόπους με τους οποίους μια προσαρμοσμένη πολιτική συνοχής της ΕΕ θα μπορούσε να αντιμετωπίσει αυτά τα τρωτά σημεία, βοηθώντας τα νησιά να οικοδομήσουν ανθεκτικότητα και να προωθήσουν τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Βασικά σημεία συζήτησης του εργαστηρίου ήταν τα ακόλουθα:

- Εισαγωγικές παρατηρήσεις:

Ο κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης, Πρόεδρος του τμήματος ECO της ΕΟΚΕ, ο κ. Στέφανος Γκίκας, Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής της Ελλάδος καθώς και ο Πρόεδρος του INSULEUR κ. Γιάννης Ρούσος, άνοιξαν τις εργασίες του εργαστηρίου. Όλοι τόνισαν τους τρόπους με τους οποίους οι νησιωτικές οικονομίες χρειάζονται στοχευμένη, μακροπρόθεσμη στήριξη για να προσαρμοστούν στις κλιμακούμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

- **Κεντρικός Εισηγητής:**

Η Καθηγήτρια Judit Carrillo από το Πανεπιστήμιο της La Laguna (Κανάριες Νήσοι) παρείχε μια επισκόπηση των προκλήσεων που σχετίζονται με το κλίμα που αντιμετωπίζουν οι νησιωτικές κοινότητες, τονίζοντας πώς η γεωγραφική απομόνωση μπορεί να ενισχύσει τις επιπτώσεις της αύξησης των θερμοκρασιών, των μεταβαλλόμενων καιρικών συνθηκών και της διάβρωσης των ακτών.

- **Φωνές των Νησιωτών**

Υπό τον συντονισμό της κ. Ειρήνης Μικέλη (Project Manager του INSULEUR), στην εν λόγω συνεδρίαση συμμετείχαν η κ. Claire Helly (Επιτροπή Νήσων της CPMR), ο κ. Ελευθέριος Κεχαγιόγλου (Πρόεδρος του Δικτύου Ελληνικών Μικρών Νήσων), ο κ. Gaetano Attilio Nastasi (μέλος του Εμπορικού Επιμελητηρίου Cagliari-Oristano), ο κ. Giovanni Satta (Τμήμα περιβάλλοντος της περιφέρειας Σαρδηνίας) και ο κ. Emanuele Cabras (σύμβουλος συνεργασίας EuroMed, Εμπορικό Επιμελητήριο Cagliari-Oristano). Από κοινού, μοιράστηκαν συγκεκριμένα παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο η κλιματική αλλαγή επηρεάζει άμεσα τα μέσα διαβίωσης των νησιών, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για ισχυρότερη ψηφιακή συνδεσιμότητα, πράσινες υποδομές και εξειδικευμένη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών και οικονομικών πιέσεων.

- **Απαντήσεις των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων**

Υπό τον συντονισμό του κ. Μανώλη Κουτουλάκη, Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Θαλασσιών Μεταφορών και Νησιωτικής Πολιτικής, ομιλητές από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, μεταξύ των οποίων η κ. Gergana Miladinova (ΓΔ REGIO, Ευρωπαϊκή Επιτροπή), η κ. Céline Ollier (επικεφαλής έργου για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο) και ο κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης (πρόεδρος του τμήματος ECO της ΕΟΚΕ) συζήτησαν τις υφιστάμενες και τις προσεχείς πρωτοβουλίες της ΕΕ.

Τόνισαν, μεταξύ άλλων, την σημασία:

- της ενσωμάτωσης μιας «νησιωτικής διάστασης» στη μετά το 2027 Πολιτική Συνοχής
- του εξορθολογισμού των μηχανισμών χρηματοδότησης έργων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή
- της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των οργάνων της ΕΕ, των εθνικών κυβερνήσεων και των νησιωτικών φορέων
- Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι η προσαρμογή των εργαλείων της πολιτικής συνοχής στα μοναδικά χαρακτηριστικά των νησιών — όπως η γεωγραφική απόσταση και οι οικονομίες

μικρότερης κλίμακας — παραμένει ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανθεκτικότητας στις περιοχές αυτές.

Με το βλέμμα μπροστά: η αναγνώριση των νησιών και των εξόχως απόκεντρων περιοχών στην ενδιάμεση επανεξέταση της πολιτικής συνοχής και η δέσμευση για την έναρξη διαδικασίας διαβούλευσης για μια ειδική νησιωτική στρατηγική, παράλληλα με μια επικαιροποιημένη στρατηγική για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές που ανακοινώθηκε πρόσφατα από τον Επίτροπο Fitto, αναγνωρίστηκε ομόφωνα από τους συμμετέχοντες και τους ομιλητές ότι σηματοδοτούν μια κρίσιμη αλλαγή πολιτικής, ενισχύοντας την σημασία της εξατομικευμένης στήριξης της ΕΕ για τις νησιωτικές οικονομίες. Εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την εξέλιξη αυτή και επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους να διασφαλίσουν ότι η αναγνώριση αυτή θα οδηγήσει σε συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής και χρηματοδότηση.

Το INSULEUR εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη δέσμευση αυτή και δήλωσε ότι θα συνεχίσει να υποστηρίζει συγκεκριμένες δράσεις για τη μετατροπή της αναγνώρισης πολιτικής σε πραγματικά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη για τα νησιά.

Το INSULEUR ευχαρίστησε όλους τους ομιλητές και τους παρευρισκόμενους για τη συμβολή τους σε μια ζωντανή ανταλλαγή ιδεών. Το Δίκτυο παραμένει προσηλωμένο στην προάσπιση των συμφερόντων των νησιωτικών κοινοτήτων της ΕΕ σε κάθε επίπεδο χάραξης πολιτικής και στην προώθηση τεκμηριωμένων λύσεων που ενισχύουν την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη ευημερία αυτών των περιοχών.

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με: INSULEUR — Δίκτυο των Νησιωτικών Επιμελητηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τηλ.: + 30 22710 41170 | e-mail: insuleur.network@gmail.com / www.insuleur.org